

**การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำ
และการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

**The Development of Effective Academic Administration Model through Leadership
and Teamwork Approach Office of Secondary Education Service Area in the
Northeastern Region**

ชำนาญ บุญวงศ์¹ กระพัน ศรีงาน² และมาลินี จุโตะปะมา³

Chamnan Boonwong¹, Krapan Sri-ngan² and Malinee Chutopama³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย **ประการแรก** เพื่อศึกษาองค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา **ประการที่สอง** สร้างและพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา **และประการที่สาม** ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 360 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู โรงเรียนลำปลายมาศ จำนวน 52 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการ และแบบสอบถามการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการ สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1) สถิติการวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบ (Model fit) โดยใช้โปรแกรม AMOS 2) สถิติการวิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการทำงานเป็นทีม ในสถานศึกษาและด้านการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่าผลการประเมินหลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : กระบวนการบริหารงานวิชาการ ; ภาวะผู้นำ ; การทำงานเป็นทีม

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² ป.ด.(การวิจัยวัดผลและสถิติการศึกษา) อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³ รองศาสตราจารย์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รับต้นฉบับ 20 กรกฎาคม 2557 รับลงพิมพ์ 3 ตุลาคม 2557

ABSTRACT

This research aimed to: 1) study the components of effective academic administration model through leadership and teamwork approach in schools, 2) formulate and develop the effectiveness of academic administration model, and 3) study the implementation of academic administration model. The research was conducted in two phases. The subjects of the first phase were 360 school administrators under the Office of Secondary Education Service Area in the Northeast region, selected through stratified random sampling. The subjects of the second phase were 52 administrators and teachers at Lamplimat School, selected through purposive sampling. The instruments used in this research were a questionnaire related to academic administration model, a manual of academic administration model and a questionnaire of implementation of academic administration model. The statistics used for analyzing data were Model Fit by AMOS program to determine the appropriateness of the model. The statistics used for analyzing the results of the model were mean, standard deviation and t-test (Dependent samples).

The results of the research were as follows:

1. The components of effective academic administration model through leadership and teamwork approach in schools consisted of four aspects: academic administration process, leadership, teamwork, and effective academic administration.
2. The effective academic administration model through leadership and teamwork approach in schools were in accordance with the empirical information.
3. The results of the effective academic administration model through leadership and teamwork approach in schools indicated that the score was higher after using the model and it was statistically significant differences at a .01 level.

Keywords : Academic Administration Model ; Leadership ; Teamwork Approach

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพทุกระดับการศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการมีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ซึ่งมีเจตนารมณ์ต้องการจัดการศึกษาให้ เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและ จิตใจ มีสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตาม ที่กำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านงานวิชาการ มีเป้าหมายเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพเกิด ประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ต้องปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม

ปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ ต้องเกิดจากความตั้งใจ เอาใจใส่และความมุ่งมั่นของผู้บริหารและ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตลอดจนผู้บริหารต้องสร้างวิสัยทัศน์ที่ แสดงออกถึงการสร้างแรงบันดาลใจ โดยให้ความสำคัญและให้ กำลังใจแก่ทีมงาน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน อีกทั้งผู้บริหารยังต้องมีความกระตือรือร้น และมองโลกในแง่ดี นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องมีความสามารถในการพูด สื่อสารที่ ชัดเจนอีกด้วย (Stogdill, 1974 : 11) จะทำให้การบริหารงาน ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน การที่ผู้บริหาร มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพการ เรียนการสอนและกระบวนการบริหารจัดการงานวิชาการ ตลอดจน การวัดผลและประเมินผล ย่อมส่งผลถึงประสิทธิภาพของงาน

วิชาการ อีกประการหนึ่ง คือ การทำงานเป็นทีม การร่วมมือกันทำงานจะทำให้งานสำเร็จได้ด้วยดี ทั้งนี้ลักษณะที่สำคัญของการทำงานเป็นทีมในองค์กรต่างๆเกิดจากกลุ่มบุคคลที่เข้ามารวมกันและมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้รับมอบหมาย (Guzzo and Dickson. 1996 : 83) นอกจากนี้ ทีมงานยังเป็นที่รวมของความคิด ประสบการณ์ ทักษะและความสามารถที่หลากหลายของบุคคล ซึ่งหากนำมาประมวลเข้าด้วยกันอย่างมีระบบ ทำให้เกิดเป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ย่อมเป็นการเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานที่แท้จริง การทำงานเป็นทีมยังช่วยสร้างความเข้าใจกัน สร้างความสามัคคีรักใคร่ปรองดอง มีไมตรีจิตต่อกันในหน่วยงาน ซึ่งช่วยให้เกิดความสุขจากการทำงานและงานก้าวหน้า ก่อให้เกิดผลสำเร็จของงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทั้งสองปัจจัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แต่ปัจจุบันปัญหาด้านวิชาการในการจัดการศึกษาในประเทศไทย ยังอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการสอบระดับชาติ (O-NET) ต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกรายวิชา ผลการสอบ PISA ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 52 จาก 65 ประเทศทั่วโลก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน).2556 : 50) และยังพบว่านักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ยังมีนักเรียนจำนวนมาก นักเรียนขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่สนใจเรียน ไม่เข้าห้องเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2555 : 1-3) จากปัญหาต่างๆข้างต้นทำให้การจัดการศึกษาด้านวิชาการไม่มีประสิทธิภาพตามที่ต้องการการที่จะทำให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ(Stogdill. 1974 : 11) และมีการทำงานเป็นทีม (Guzzo and Dickson. 1996 : 83) ทั้งสองปัจจัยจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำ ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม พัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา
2. เพื่อสร้างและพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะ ผู้นำและการทำงานเป็นทีมไปใช้ในสถานศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 (สร้างและพัฒนาารูปแบบ)

ประชากร จำนวน 935 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉยเหนือ

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์อัตราส่วน 20:1 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อตัวแปรสังเกตได้ (ตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 18 ตัวแปร) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คนได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ระยะที่ 2 (ศึกษาผลการใช้รูปแบบ)

ประชากร จำนวน 105 คน เป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนลำปลายมาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 52 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรภายนอก ได้แก่ กระบวนการบริหารงานวิชาการ (ACAD) ภาวะผู้นำ (LEAD) และการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา (TEAM)
2. ตัวแปรภายใน ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ (EFFE)
3. ตัวแปรสังเกตได้ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรภายนอกและตัวแปรภายใน มีดังนี้

3.1 กระบวนการบริหารงานวิชาการ (ACAD) ประกอบด้วย การวางแผนงานวิชาการ (PLA) การนำแผนไป

ปฏิบัติ (PRA) การตรวจสอบ (EVA) และประเมินผลงานวิชาการ และการปรับปรุงงานวิชาการ (TMP)

3.2 ภาวะผู้นำ(LEAD) ประกอบด้วย ความสามารถ (ABI) ความสำเร็จ(SUC) ความรับผิดชอบ(RES) การมีส่วนร่วม (PAR) และสถานภาพ(STA)

3.3 การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา(Team) ประกอบด้วย การรับรู้และค้นหาปัญหา(REC) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล(ANA) การวางแผนปฏิบัติการ(ACT) การนำแผนไปปฏิบัติ(ACP) และการประเมินผลลัพธ์(ANP)

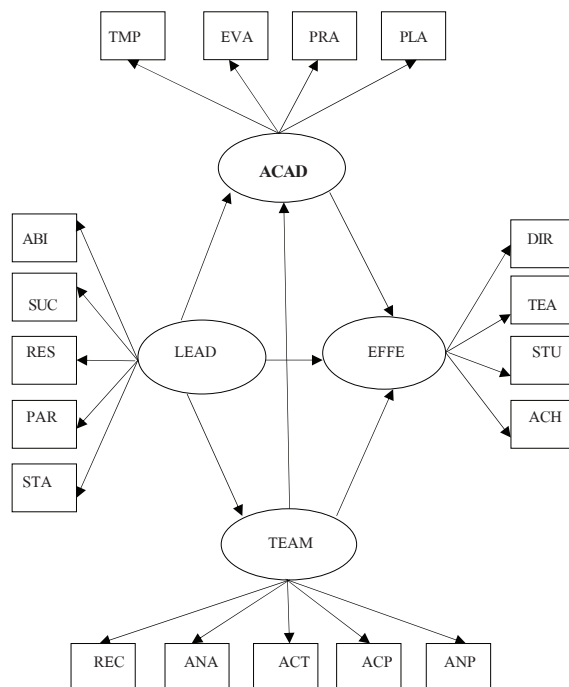
3.4 การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ (EFFE) ประกอบด้วย การพัฒนาผู้บริหาร (DIR) การพัฒนาครู(TEA) การพัฒนานักเรียน(STU) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ACH)

จากการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ภาวะผู้นำ (Stogdill.1974 :11 Bass. & Avolio.1990 : 144 Yukl.1998 : 24 and Burns.1987 : 269) และการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา (Guzzo and Dickson. 1996 : 83 Schermerhorn., Hunt & Osborn.1994 : 297-298 and Dyer. 1996 : 46- 49) ส่งผลให้เกิดการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ (Sammonds, Hillman & Mortimore.1995 :8 and Stedman. 1987 : 215) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรูปแบบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ แผนภาพที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and development : R&D) การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 สร้างและพัฒนาแบบ โดยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา ได้แก่ กระบวนการบริหารงานวิชาการ ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 81 ข้อ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.70-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง

แผนภาพที่ 1 รูปแบบสมมติฐานการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและ การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา

1.78-9.95 นำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.94

ผู้วิจัยจึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับบริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 6 เขต จำนวน 360 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างคู่มือการบริหารจัดการโดยกำหนดองค์ประกอบของคู่มือและศึกษาวิธีการสร้างคู่มือตามแนวคิดของเรื่องชัย จรุงศิริวัฒน์ (2551 : 37) นำคู่มือการบริหารจัดการที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คนตรวจสอบคุณภาพเกี่ยวกับ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และการใช้ประโยชน์ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำคู่มือการบริหารจัดการไปทดลองใช้กับโรงเรียนลำปลายมาศ เป็นเวลา 1 ภาคเรียน ประเมินผลการใช้รูปแบบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่มี

ประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา กำหนดข้อคำถามของแบบสอบถาม จำนวน 81 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่ไม่ใช่อำเภอตัวอย่าง จำนวน 50 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อระหว่าง 1.78-9.95 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

2. คู่มือการบริหารจัดการตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ โดยดำเนินการศึกษาหลักการ แนวคิดของเรื่องชัย จรุงศิริวัฒน์ (2551 : 6-24) โดยกำหนดสาระสำคัญของคู่มือ ประกอบด้วย บทนำ รูปแบบการบริหารงานวิชาการ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ วิธีการบริหารจัดการ เทคนิคการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ตรวจสอบคุณภาพคู่มือการบริหารจัดการจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ผลปรากฏว่าคู่มือการบริหารจัดการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา โดยดำเนินการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเพื่อกำหนดข้อคำถามวัดความเป็นไปได้ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ จำนวน 14 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.70-1.00 และนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ไม่ใช่อำเภอตัวอย่าง จำนวน 50 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ ระหว่าง 2.40-5.50 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างและพัฒนาารูปแบบ

นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม

ตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6 เขต จำนวน 360 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการบริหารจัดการโดยใช้คู่มือบันทึกผลและสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนปลายทางมาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 52 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์รูปแบบสมการโครงสร้าง (Structural equation modeling:SEM) โดยใช้โปรแกรม AMOS (Analysis moment structures) วิเคราะห์รวมในสองลักษณะ คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแฝงกับปัจจัยแฝง และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแฝงกับตัวแปรสังเกตได้ (กริช แรงสูงเนิน. 2554 : 138)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบได้แก่ ค่าไค-สแควร์ (Chi-square) ระดับความน่าจะเป็น (Probability level) ค่า p-value ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (CFI) ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนปลายทางมาศก่อนและหลังใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่า t-test (Dependent samples)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาแต่ละด้าน

1.1 ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ พบว่ารูป

แบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 2.38 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.12 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 องศาประกอบของตัวแปรมีค่าเป็นบวกมีค่าตั้งแต่ 0.52 ถึง 0.87 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ ทั้ง 4 ตัว เป็นองค์ประกอบของปัจจัยแฝงด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ

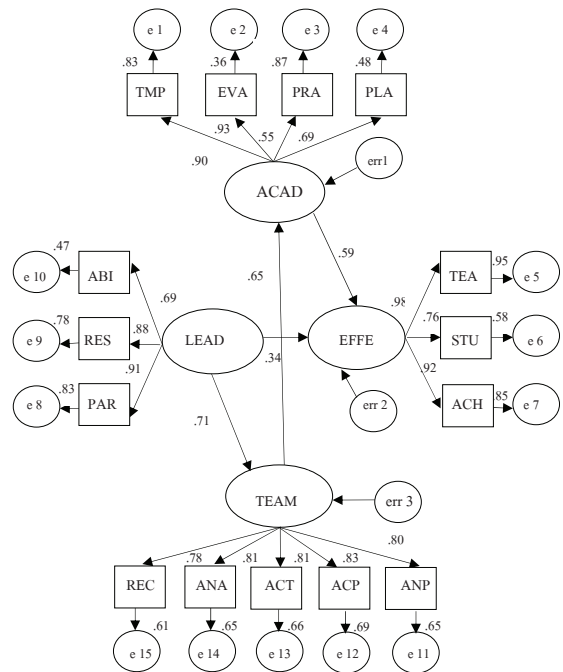
1.2 ด้านภาวะผู้นำ พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 1.85 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 1.00 ที่องศาอิสระเท่ากับ 2 องศาประกอบของตัวแปร มีค่าเป็นบวกมีค่าตั้งแต่ 0.59 ถึง 0.99 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัว เป็นองค์ประกอบของปัจจัยแฝงด้านภาวะผู้นำ

1.3 ด้านการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 1.62 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .65 ที่องศาอิสระเท่ากับ 3 องศาประกอบของตัวแปรมีค่าเป็นบวกมีค่าตั้งแต่ 0.74 ถึง 0.88 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัว เป็นองค์ประกอบของปัจจัยแฝงด้านการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา

1.4 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 2.27 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 1.00 ที่องศาอิสระเท่ากับ 3 องศาประกอบของตัวแปรมีค่าเป็นบวกมีค่าตั้งแต่ 0.60 ถึง .92 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 เป็นองค์ประกอบของตัวแปรแฝงด้านประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

2. การวิเคราะห์ตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาจาก ค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 1.54 $df = 43$ โดยมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .08 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน เท่ากับ .98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเชิงเบียร์เทียบ เท่ากับ 1.00 และค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์เท่ากับ .03 รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม

ในสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม โดยก่อนใช้รูปแบบอยู่ในระดับไม่แน่ใจ หลังใช้รูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำแนกเป็นเป็นด้าน คือ ด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นก่อนใช้รูปแบบอยู่ในระดับไม่แน่ใจ หลังใช้รูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ด้านความเหมาะสม ความคิดเห็นก่อนใช้รูปแบบอยู่ในระดับไม่แน่ใจ หลังใช้รูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ด้านการใช้ประโยชน์ความคิดเห็นก่อนใช้รูปแบบอยู่ในระดับไม่แน่ใจ หลังใช้รูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และระดับความคิดเห็นหลังใช้รูปแบบ สูงกว่า ก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพได้รับอิทธิพลตรงจากกระบวนการบริหารวิชาการและภาวะผู้นำ แสดงว่ากระบวนการบริหารวิชาการและภาวะผู้นำเป็นสาเหตุของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา ได้รับอิทธิพลตรงมาจากภาวะผู้นำ แสดงว่าภาวะผู้นำเป็นสาเหตุของการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา และอิทธิพลทางอ้อม การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษามีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยส่งผ่านกระบวนการบริหารงานวิชาการ แสดงว่าการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาเป็นสาเหตุของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยผ่านกระบวนการบริหารงาน วิชาการสอดคล้องกับงานวิจัยของเพชริน สงค์ประเสริฐ (2550 : 191-197) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ วิภา ทองหง่า (2554 : 292 - 294) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความถูกต้องและใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับการวิจัยของสมใจ อุดมศรี (2554 : 159 - 160) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้การกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555 : 144-150) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตลอดจนสอดคล้องงานวิจัยของ ศุภกานต์ ประเสริฐธนะ (2555 : 148-152) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีระดับการแสดงออกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำ

แบบกระจายอำนาจอยู่ในระดับมากทั้งสามปัจจัย คือ ความร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์ และความไว้วางใจและโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติตามคู่มือการบริหารจัดการได้ผลเป็นอย่างดี ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมีศักยภาพที่ดีในการนำองค์กรและการปฏิบัติงานได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เป็นทีมงานที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ศรีสารคาม (2554 : 136 - 139) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการประเมินก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมทุกประเภทเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีคุณภาพตามสมมุติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชริน สงค์ประเสริฐ (2550 : 191-197) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้และเหมาะสม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นงลักษณ์ เรือนทอง (2550 : 175-177) ได้ทำการศึกษาแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า รูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 8 องค์ประกอบที่มีความถูกต้อง เหมาะสมเป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีการวิจัย สอดคล้องกับนิกัญชลาลันเหลือ (2554 : 250-260) ได้ทำการศึกษา โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โมเดลสมการโครงสร้างที่สร้างขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับ ปิไลญ ปฏิพิมพ์าคม (2550 : 229-231) ได้ทำการศึกษาแบบภาวะผู้นำและประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วิภา ทองหง่า (2554 : 292-294) ได้ทำการศึกษาแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการยืนยัน

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความถูกต้อง เหมาะสมเป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับ กรอบแนวคิด ทฤษฎีการวิจัย สอดคล้องกับ ศุภกานต์ ประเสริฐรัตน์ (2555 : 148-152) ได้ทำการศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบ การกระจายอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โมเดลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมใน สถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ ด้านกระบวนการบริหารงาน วิชาการ ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้ ได้แก่ การวางแผนงาน วิชาการ การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบและประเมินผลงาน วิชาการและการปรับปรุงงานวิชาการ ด้านภาวะผู้นำประกอบด้วย ตัวแปรที่สังเกตได้ ได้แก่ ความสามารถ ความรับผิดชอบและ การมีส่วนร่วม ด้านการทำงานเป็นทีม ในสถานศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรที่สังเกตได้ ได้แก่ การรับรู้และค้นหาปัญหา การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนปฏิบัติการ การนำ แผนไปปฏิบัติ และการประเมินผลลัพธ์ และด้านการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้ ได้แก่ การพัฒนาครู การพัฒนานักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดย ยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา มีความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมใน สถานศึกษา พบว่า ผลการประเมินหลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้ รูปแบบโดยครูได้รับการพัฒนาจนสามารถปฏิบัติงานวิชาการได้ อย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารสถาน ศึกษาพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพได้รับอิทธิพลตรงจากกระบวนการบริหารงาน วิชาการ มากที่สุด แสดงว่ากระบวนการบริหารงานวิชาการเป็น สาเหตุของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

2. ควรมีนโยบายสนับสนุนและพัฒนาให้ผู้บริหารสถาน ศึกษาต้องมีความรู้ เพราะจากผลการวิจัยพบว่าการบริหาร งานวิชาการที่มีประสิทธิภาพได้รับอิทธิพลตรงมาจากภาวะผู้นำ แสดงว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเป็นสาเหตุให้เกิดประสิทธิภาพ ของการบริหารงานวิชาการ

3. ควรมีนโยบายสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง สร้างทีมงานในการขับเคลื่อนกระบวนการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากผลจากการวิจัยพบว่ากระบวนการบริหารงานวิชาการได้ รับอิทธิพลตรงจากการทำงานเป็นทีม แสดงว่า การทำงานเป็นทีม เป็นสาเหตุของกระบวนการบริหารงานวิชาการและจะส่งผลให้ เกิดการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาทั้งให้ความรู้ คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก ดร.กระพัน ศรีงาน และรองศาสตราจารย์มาลีณี จุฑาปะมา อาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์วิลาวรรณ บุญวงศ์ ที่ช่วยเหลือ ให้กำลังใจมาโดยตลอด

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). **โมเดลสมการโครงสร้างภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- กริช แรงสูงเนิน. (2554). **การวิเคราะห์ปัจจัยด้วย SPSS และ AMOS เพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- จินตนา ศรีสารคาม. (2554). **การวิจัยและพัฒนาโปรแกรม พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.

- ชวนพิศ ลิทธิธาดา. (2552). **รูปแบบสมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล**. วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงลักษณ์ เรือนทอง.(2550). **รูปแบบการบริหารโรงเรียน ที่มีประสิทธิภาพ** วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิกัญชล ลั่นเหลือ. (2554). **โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิลัญญ์ ปฏิพิมพาคม.(2550). **รูปแบบภาวะผู้นำและประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2550). **การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เรืองชัย จรุงศิริวัฒน์. (2551). **เทคนิคการเขียนคู่มือปฏิบัติการ**. ขอนแก่น : สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิภา ทองहां. (2554). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมใจ อดุมศรี. (2554). **การพัฒนาตัวชี้วัดการกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์กรมหาชน). (2556). **รายงานประจำปี 2555**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ศุภกานต์ ประเสริฐรัตน์. (2555). **โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบการกระจายอำนาจของโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบการกระจายอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ปรึชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Burns. J. M. (1987). **Leadership**. New York : Harper and Rows.
- Bass. B. M. and B. J. Avolio, (1990). Developing Transformational Leadership : 1992 and Beyond. **Journal of European Industrial Training**. 21-27.
- Dyer. J.H. (1996). Specialized Supplier Networks as a Source of Competitive Advantage : Evidence from the Auto Industry. **Strategic Management Journal**. 17(4) : 271-291
- Guzzo. R.A., and M.W. Dickson. (1996). Teams in Organizations : Recent Research on Performance and Effectiveness. **Annual Review of Psychology** , 47 : 307-338
- Sammond. P.,J. Hillman. and P. Mortimore. (1995). **Key Characteristics of Effective Schools a Review of School Effectiveness Research**. A Report by Institute of Educational for the Office for Standards in Education.
- Schermerhorn. J. R. , J.G. Hunt. and R. N. Osborn. (1994). **Managing Organization Behavior**. 5th ed. New York : John Wiley & Sons.

Stedman. L.C., (1987) It's Time we Change the
Effective Schools Formula. **Kappan**. 69 (3) :
215-244.

Stogdill. R.M. (1974). Personal Factors Associated with
Leadership : A Survey of the Literature.
Journal of Psychology. 25 : 35-71.

Yulk. G. A. (1998). **Leadership in Organizations**. 3rd
ed. Prentice-Hall : n.p.